

76**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**

z dnia 30 stycznia 1997 r.

w sprawie zasad organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim.

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa, bez bliższego określenia, o „ustawie”, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).

§ 2. Dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, w wieku od 3 do 25 lat, organizuje się zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze oraz, we współpracy z rodzicami (prawnym opiekunem), indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, zwane dalej „zajęciami”.

§ 3. Celem zajęć jest wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowania otoczeniem oraz uzyskiwanie niezależności od innych osób w funkcjonowaniu w codziennym życiu.

§ 4. 1. Udział w zajęciach dzieci w wieku obowiązku szkolnego uznaje się za spełnianie tego obowiązku, określonego w odrębnych przepisach.

2. Zajęcia organizuje się w szczególności w:

- 1) publicznych przedszkolach, w tym specjalnych,
- 2) publicznych szkołach, w tym specjalnych, położonych najbliżej miejsca zamieszkania lub pobytu (w tym dziennego) osób zakwalifikowanych do udziału w zajęciach zespołowych,
- 3) publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 4) zakładach opieki zdrowotnej,
- 5) domach pomocy społecznej i środowiskowych domach samopomocy,
- 6) ośrodkach rehabilitacyjno-wychowawczych, jeżeli przebywają w nich dzieci i młodzież, o których mowa w § 2,
- 7) domach rodzinnych, dla osób zakwalifikowanych do udziału w indywidualnych zajęciach.

3. Dzieciom i młodzieży, przebywającym czasowo lub stale w zakładach opieki zdrowotnej i domach pomocy społecznej, organ właściwy do prowadzenia przedszkoli lub szkół specjalnych zapewnia udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych stosownie do orzeczenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej publicznej poradni specjalistycznej.

4. Podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy, mogą organizować zajęcia na zasadach określonych w rozporządzeniu.

§ 5. 1. Tryb i zasady kwalifikowania i kierowania dzieci i młodzieży do udziału w zajęciach określają przepisy w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych publicznych poradni specjalistycznych.

2. Zajęciami indywidualnymi mogą być objęte dzieci i młodzież, w stosunku do których poradnia, o której mowa w ust. 1, orzekła taką formę zajęć.

§ 6. 1. Zajęcia prowadzi nauczyciel posiadający odpowiednie przygotowanie pedagogiczne, określone w odrębnych przepisach. Na stanowisku nauczyciela może być zatrudniony psycholog lub pedagog.

2. Opiekę niezbędną w czasie prowadzenia zajęć sprawuje pomoc nauczyciela, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Opiekę podczas zajęć prowadzonych w domu rodzinnym zapewniają rodzice (opiekun prawny).

§ 7. Podmioty wymienione w § 4 ust. 2 pkt 1—6 zapewniają odpowiednie warunki, niezbędne do prowadzenia zajęć, w tym również w zakresie opieki, o której mowa w § 6 ust. 2.

§ 8. 1. Zajęcia obejmują przede wszystkim:

- 1) naukę nawiązywania kontaktów w sposób odpowiedni do potrzeb i możliwości uczestnika,
- 2) kształtowanie sposobu komunikowania się z otoczeniem na poziomie odpowiadającym indywidualnym możliwościom uczestnika,
- 3) usprawnianie ruchowe i psychoruchowe w zakresie dużej i małej motoryki, wyrabianie orientacji w schemacie własnego ciała i orientacji przestrzennej,
- 4) wdrażanie do osiągnięcia optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia,
- 5) rozwijanie zainteresowań otoczeniem, wielozmysłowe poznawanie tego otoczenia, naukę rozumienia zachodzących w nim zjawisk, kształtowanie umiejętności funkcjonowania w otoczeniu,
- 6) kształtowanie umiejętności współżycia w grupie,
- 7) naukę celowego działania dostosowanego do wieku, możliwości i zainteresowań uczestnika oraz jego udziału w ekspresyjnej aktywności.

2. Indywidualny program zajęć opracowuje prowadzący te zajęcia nauczyciel we współpracy z psychologiem na podstawie wskazań zawartych w orzeczeniu kwalifikacyjnym.

§ 9. 1. Wymiar zajęć, w zależności od możliwości psychofizycznych oraz specyficznych potrzeb rewalidacyjnych uczestników zajęć, wynosi:

- 1) 4 godziny dziennie na zajęciach zespołowych,
- 2) 2 godziny dziennie na zajęciach indywidualnych.

2. Liczba osób w zespole wynosi od 2 do 4.

§ 10. 1. Dokumentacja zajęć obejmuje:

- 1) orzeczenie kwalifikacyjne poradni, o której mowa w § 5 ust. 1,
- 2) dziennik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, według wzoru określonego w odrębnych przepisach dla dziennika zajęć dydaktyczno-wychowawczych i specjalistycznych,
- 3) zeszyt obserwacji.

2. Zeszyt obserwacji prowadzony jest odrębnie dla każdego uczestnika zajęć.

3. Do zeszytu obserwacji wpisuje się informacje dotyczące:

- 1) zmian w zakresie dużej motoryki (postawa, lokomocja, koordynacja ruchów),
- 2) zmian w zakresie małej motoryki (koordynacja ruchów rąk, koordynacja wzrokowo-ruchowa, manipulacja),

- 3) napędu — aktywności nie kierowanej (własnej),
- 4) koncentracji uwagi (podczas aktywności spontanicznej, w zabawie, w zadaniu; czas koncentracji),
- 5) współdziałania (w różnych sytuacjach; czas współdziałania),
- 6) opanowywania nowych umiejętności (tempo, trwałość, stopień trudności);
- 7) dominującego nastroju i emocji,
- 8) gotowości do kontaktów (rodzaje, kierunek),
- 9) umiejętności w zakresie samoobsługi,
- 10) udziału w czynnościach porządkowych,
- 11) zachowań trudnych (opis tych zachowań oraz sytuacji, w których występują, reakcje nauczyciela, zmiany w zachowaniu).

§ 11. 1. Za prawidłową realizację zajęć oraz ich dokumentację odpowiedzialny jest dyrektor publicznego przedszkola i szkoły (w tym specjalnych) lub placówki, które te zajęcia organizują.

2. Zajęcia uwzględniane są w danym roku szkolnym w arkuszu organizacyjnym przedszkola, szkoły lub placówki, opracowanym i zatwierdzonym według odrębnych przepisów.

3. Nadzór pedagogiczny nad zajęciami, w tym także organizowanymi przez podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy, sprawuje kurator oświaty.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *J. J. Wiatr*